

УРОК
13

УЧТИВОСТ И ГРУБИ ДУМИ

Допълнителни занимания за грамотност:
Запетаи в сложно изречение.

Указания за доброволци, учители и деца

Ще се постараем да научим повече за общуването, за поздравите, за уважението, защо е важно да бъдем учтиви, да казваме „благодаря“, „моля“ и всички тези т. нар. „специални думички“, които правят чудеса.

ДИСКУСИЯ

Представи си и коментирай следните ситуации:

- Стоян отива в магазина и продавачката го посреща с думите: „Здравей, глупак, какво искаш?“
- Возиш се във влака и контрольорът казва на пътниците: „Ей, смръдльовци, покажете билетите си за проверка“.
- Седиш си на пейката и идва един дядо, който казва: „Ставай веднага, да не ти удари един задвратник“.
- Смешни ли са тези изрази? Ти използваш ли ги към твоите приятели? Как реагираш, ако някой използва такива думи спрямо теб?

ДИКТОВКА

**На какво са учили Мецана в текста?
Защо не са успели?**

Урок по учтивост

Пет-шест години вече стана
как възпитаваха Мецана:
не се хвали, не нагрубявай!
Познатите си поздравявай,
при среща шапка им сваля,
не ги настъпвай, че боли!

Не мляскай и не се прозявай!
Прозинеш ли се силната,
със лапа ти закрий тогава
устата си раззината!
Но възпитателите, ясно,
са време губили напразно!

**Отгатни гатанката и я препиши в
тетрадката си.**

Котарана без ушенца,
Без опашка, без краченца,
Ни мяука, ни преде,
Бели птички яде.
Ти и даваш две в зори,
Тя ти връща вечер – три.
Тази чудна котарана
Не тършува по тавана,
А стои на масичка
И се казва.....!

(Асен Разцветников)

УРОК
13

УЧТИВОСТ И ГРУБИ ДУМИ

Допълнителни занимания за грамотност:
Запетаи в сложно изречение

УПРАЖНЕНИЯ ПО ПРАВОПИС

Правила:

- Видовете изречения по цел на изказване биват: съобщителни, въпросителни, възклицателни.
- Когато говорим с по-възрастни от нас хора използваме уважителните форми: „Добър ден!“ и „Здравейте!“. За приятелите използваме „Привет!“ и „Здравей!“.
- Кой са подходящите думи за раздяла? Правилно ли ще бъде да се обърнем към снежния човек в двора през зимата с думата за раздяла „сбогом“, ако да, защо?
- Кога казваме „благодаря“, „извинявай“, „моля“, „заповядай“?
- Коя дума използваме, когато някой ни каже нещо и ние не го чуем добре?
- Коя дума използваме, когато подаваме домашното или бележника си на учителката?

Упражнения:

Прочетете съобщенията и запишете какви събития предстоят, кога и къде ще се проведе всяко едно от тях, както и за кого е всяко съобщение.

1. Съобщение:
Драги родители,
празникът на буквите
е в петък от 18 часа.
1 а клас

2. Съобщение:
Скъпи второкласници,
екскурзията до Боровец
ще бъде на 10 ноември.
Тръгване – в 8.00 часа
от училищния двор.

3. Съобщение
Мили момичета,
клубът за спортни танци
приема нови участнички.
Среща – всеки четвъртък от 18
часа в дома на културата.

от госпожа Пеева

от треньорката

Допълнете пропуснатото или напишете изцяло нов текст на покана:

Какво? Къде? Кога?

----- приятели,
ПАРАД НА ХВЪРЧИЛАТА
----- неделя ----- 18 часа
----- стадиона -----
състезания ----- най-красиво,
най-бързо ----- най-високо -----
----- . Победителите -----
награди. От -----

Кой е най-подходящият поздрав?

Представете си, че имаме 3 срещи:

„Привет!“

„Здравей!“

„Добър ден!“

1. Между момче и възрастна дама.

2. Между приятели.

3. Между двама приятели.

УРОК
13

УЧТИВОСТ И ГРУБИ ДУМИ

Допълнителни занимания за грамотност:
Запетаи в сложно изречение.

УПРАЖНЕНИЯ ПО ПРАВОПИС

Кога казваме „До скоро!“ и кога „Довиждане!“? Създайте диалози.

Напиши три учтиви изречения към баба с бастун, която срещаш на опашката в магазина.

УПРАЖНЕНИЯ ПО АРИТМЕТИКА

● Пресметнете:

$$2 \cdot 6 = \dots \quad 6 + 6 = \dots \quad 6 \cdot 6 = \dots \quad 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \dots$$

$$7 \cdot 6 = \dots \quad 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \dots \quad 9 \cdot 6 = \dots$$

$$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = \dots$$

$$12 \cdot 2 = \dots \quad 12 + 12 = \dots \quad 3 \cdot 12 = \dots \quad 12 + 12 + 12 = \dots$$

$$12 \cdot 6 = \dots \quad 12 + 12 + 12 + 12 + 12 + 12 = \dots$$

Лесно ли ти е? Пробвай с тези:

$$18 \cdot 10 = \dots \quad 18 \cdot 12 = \dots \quad 12 \cdot 12 = \dots \quad 14 \cdot 12 = \dots$$

$$18 \cdot 11 = \dots \quad 12 \cdot 13 = \dots \quad 14 \cdot 10 = \dots \quad 13 \cdot 14 = \dots$$

ПРАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА

- Представи си, че срещнеш златната рибка и тя може да ти изпълни 3 желания. Какви биха били твоите желания към нея и защо?
- Сигурно имаш някой в твоя клас, който е най-слабият и най-подиграваният. Ако си Супермен, който има тайни сили и никой от класа не знае, какво би направил, за да му помогнеш?

